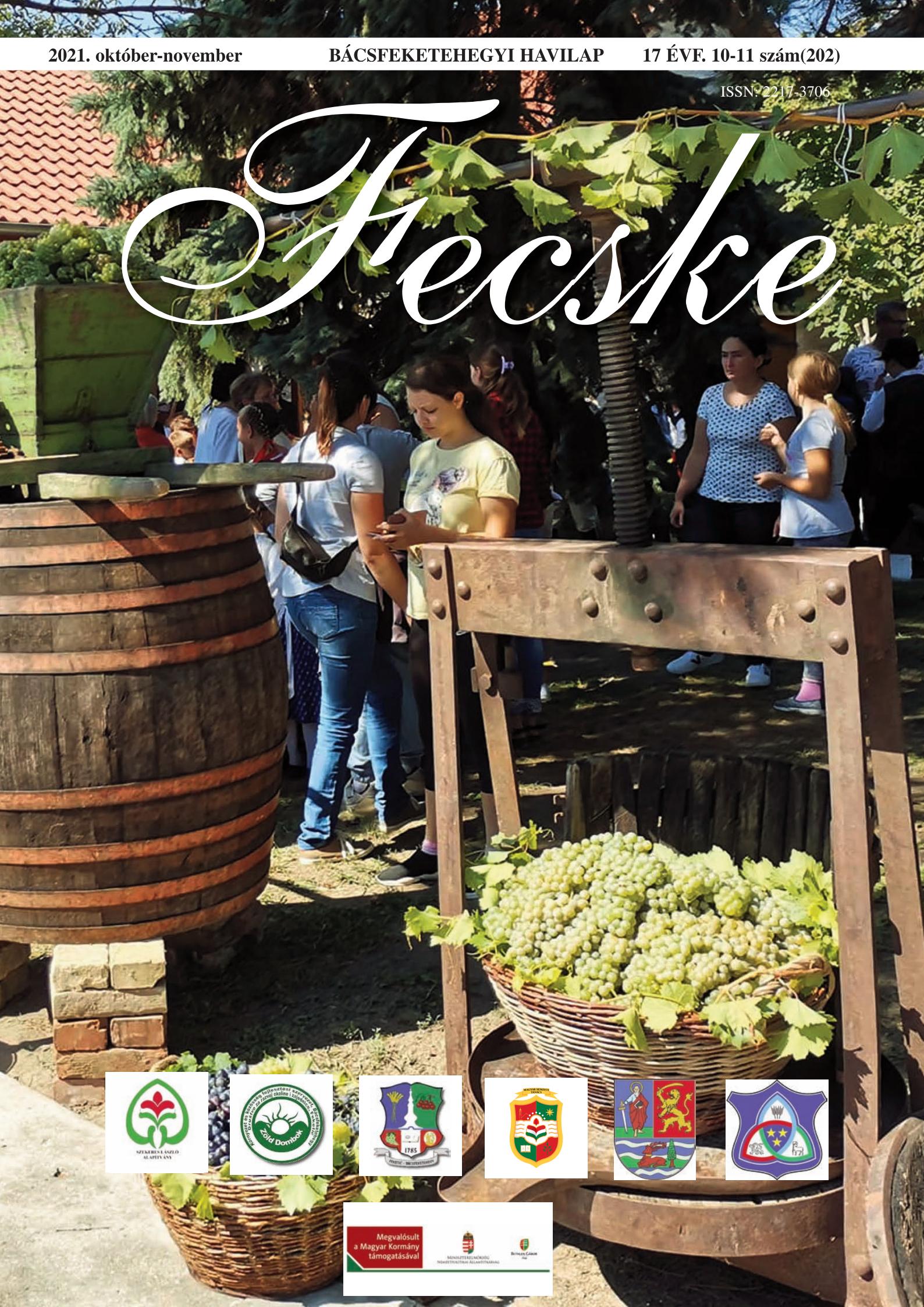

Fecské

A HELYI KÖZÖSSÉG HÍREI

Hagyományainkhoz híven, az idén is szeptember második hétvégéjén szerveztük meg a 49. Szüreti napokat, a 19. bácsfeketehegyi szőlész és borász találkozót, valamint a 10. Kun hagyományőrző találkozót. Nagy volt a sürgés-forgás a bácsfeketehegyi kultúrothon előtt, fellépők, kocsisok, tamburások. Mind izgatottan készülődtek a

zenés felvonulásra. Füstfelhő gomolygott a nyári színpad körül, hozzálltak a versenycsapatok képviselői a főzéshez, időközben a szabadtéri zenekar is „munkához” látott, pakolták ki árújukat a „bazárosok”, frissen sült lángos illata lengte be a teret.

Mindez mellett, az IPA sátorban, a folyamatban lévő, határon átnyúló, HU-SRB pályázatunk keretein belül, helyi és Magyarországi termelők kínálták termékeiket, a Work-shop, műhelymunka által hagyományos Kun ételek elkészítését kísérhették figyelemmel az érdeklődők, résztvevők. Ez idő alatt történt az ételjegyek árusítása a promóciós birka-paprikás vásárlására, melyet az idén is, a már évek óta bevált csapat főzte: Lódi Gáspár, Szitás László, Márton Sándor és Avgusztinov Krisztián, logisztikai támogatójuk Eper Éva segítségével! Köszönjük

szépen!

Miután a falu utcáit, a megállóhelyeket feljárták a résztvevők, tartalmas kultúrműsor következett a nyári színpadon, majd a főzöverseny eredményhirdetése, a bíráló bizottság elmondása szerint, nehéz feladtuk volt a 26 csapat főjtéből kiválasztani a 3 legjobbat, de véleményem szerint, aznap, mindenannyian nyertesek voltunk, hiszen ez a rendezvény rólunk, minden résztvevőről szó!

Munkálataink az elmúlt időszakból

- a tartományi mezőgazdasági, erdészeti és vízügyi titkárság támogatásával elkészültek a határ utak sárlerázó szakaszai a Bolmán és a Verbászi utcák végeinél.
- a földmunkálatokat követően (útpadka nyesés, stb.) követően, esővíz elvezető árokok lettek kialakítva a Július 13 és a Nikola Đurković utcák sarkán.

- közterületen, a Július 13 utcában, a Bánya emlékház és a pékség közti szakaszon, elvégeztük a gyalogjárda újra betonoztatását

Juhász Attila

AZ IZIDA HÍREI

Az elmúlt héten egy nehezebb időszak zártult le az Izida életében, ugyanis az új törvények miatt nem tudtuk regisztrálni a szervezet mikrobuszát, mint a korábbi években. A különböző procedűrák miatt az Izida napközije hatvan napig mikrobusz nélkül volt, ami azt jelentette, hogy nem tudták a felhasználókat szállítani a foglalkozásokra. A Bácsfeketehegyi felhasználók esetében ez nem jelentett akkor gondot, viszont a község másik két településéről a szülők, nevelőszülők kénytelenek voltak maguk megoldani az utaztatást. mindenki örömeire a regisztrációt sikerült véghez vinni, és a héten már a megszokott rend szerint működött napközi. Az idei évben ismét hagyományos formában szeretnénk megszervezni a Záporka Vers- és Prózamondó Találkozót. Az eseményre október 23-án, szombaton fog sor kerülni Bácsfeketehegyen, és az egyesület már javában dolgozik az előkészületekben.

Megpróbáljuk élőben, hagyományos módon megszervezni a Záporkát, mert tavaly a járványhelyzet miatt online verzióra kényszerültünk. Az idén úgy gondoltuk, hogy pozitívan állunk hozzá, és a Bácsfeketehegyi Magyar Művelődési és Helytörténeti Egyesület székházában élőben szervezzük meg a

versenyt. A verseny meghívóit szétküldtük különböző intézményeknek, iskoláknak és szervezeteknek. Lassan érkeznek a bejelentkezések, reméljük egy, sokan elbírnak jutni. A Záporka Vers- és Prózamondó Találkozót az idei évben támogatja a Magyar Nemzeti Tanács, a tartományi kulturális titkárság, valamint a HUSRB/1903/31/0066 BACROUTE elnevezésű IPA-projektum keretében is támogatáshoz jut a rendezvény.

P.J.

Ifjúsági találkozó

A Gyermekmisszió szervezésében örömmel gyűjtöttük egybe a bácsfeketehegyi és más települések ifjait egy keresztyén ifjúsági délutánra. A találkozó helyszíne a Központi otthon nagy udvara és a filagória volt, ahol többen kedves emlékekkel térték vissza.

Az ifjúsági délután témája a tékozló fiú példázata volt. A bibliai igerész felolvasása után a fiatalok kis csoportokban, kérdésekre válaszolva elmélkedtek egy-egy részén a történetnek. Majd ismét egybe gyűlve közösen beszélgették át a történet részleteit, szereplőit, tanítását. A beszélgetést Halász Sámuel vezette. A történet feldolgozásán kívül énekeltünk és imaközösséggel zártuk az alkalmat.

A délután további részében lehetett beszélgetni, zenélni, a fiúk fociversenyt rendeztek, ahol több csapatra osztva mérették meg magukat. Egy hosszabb akadálypálya kialakítása és leküzdése is színesebbé tette a délutánt. Az estét közös vacsorával zártuk.

Hálás a szívünk a fiatalokért, akik részt vettek a programon. Jó látni nyitottságukat Isten Igéje felé és örvendünk, amiért jó közösségen, jó társaságban tudunk velük foglalkozni. Adja az Úr, hogy ne kallódjanak el, hanem igaz menedéket és örömet találjanak Istennél és az Ő Igéjében.

Halász Renáta

Gazdakör Hírei

Az utóbbi helyi újságunkban, a Fecskében, megpróbáltam kéletesen körül írni azt a környezetünket károsító folyamatokat, jelenségeket, amelyek nem igen találtak megértésre.

Az előbbi meglátásom abból adódik, hogy minden össze két személy értékelte az írásomat pozitívan. A politikum sem reagál a negatívumokra kellőképpen. El sem olvasták: „rákérdeztem”.

Nem is tartok igényt a Fecske hasábjain a továbbiak-

ban helyet foglalni.

Azt azért még szeretném tudósítani, hogy sikerült még az idén is tisztességes mennyiségű búzát összegyűjtenünk és elküldenünk Zentára a Magyarok Kenyeréhez.

Hálásan köszönöm a magam és a Gazdakör nevében a jóindulatú adományozók szeretetteljes hozzáállását a „15 millió búzaszem” akcióhoz.

Ugyanis a begyűjtött búzából liszt formájában adomány lesz az arra rászoruló gyermek intézményeknek, és hasonló civil szervezeteknek.

Ami még említésre méltó, talán a hagyományos Szüreti napokon való részvételünk.

Társszervezőként a Helyi Közösséggel elkészült a mi Gazdakörünk bográcsa is, szokásos hagyomány szerint birkahúsból. Ebből a bográcsból, ami most is igen jól sikerült, a tagságunk is, de a lovasok is, akiket megvendégtünk, mindenannyian dicsérték. Úgy volt az egész esemény teljes, hogy az ebédet leöblítettük finom „Gazdakörös” borral, és ahogy az egyre jobban fogyott, úgy még jobban tudatosodott benünk az események ellentmondásos sora.

Most már lassan megforrt az új borunk, várunk, hogy legyőzzük a COVID-19-est és ismét szabadon maszk nélkül, barátkozhassunk, és tanulunk egymástól, tapasztalat cserével rokon szervezeteinkkel itthon és a határon túl is.

Gazdakör, Orosz Kálmán.

A Kozma Lajos Könyvtár hírei

Májusban indult útjára a Vajdasági Rtv kettes csatornáján a Zöldgömb című műsor, aminek a forgatása már több alkalommal is a könyvtárunkban zajlott.

Ez egy környezettudatosságra nevelő gyermekműsor. Hétről hétre előkotorják otthonukból a régi,

kopott, porosodó cuccaikat, hogy új használati tárgyakat, játékokat, díszeket varázsoljanak belőlük a forgatásokon.

A műsor producere Gazsó Orsolya, és több ügyes, okos gyermek működik közre egy foglalkozásvezetővel. Ha kíváncsi lettél rá és meg-

néznéd a műsort, itt tudod bepótolni a lemaradásodat: <https://media.rtv.rs/hu/zoldgomb/66543>

Augusztus utolsó napjaiban elbúcsúztunk a vakációtól a könyvtárban. Jót játszottunk, alkottunk, szórakoztunk. Sikeres tanévkezést kívánunk mindenkinnek, találkozzunk a könyvtárban legközelebb is!

A nyár folyamán sok új könyvvel gyarapodott könyvtárunk, vannak köztük magyar és szerb nyelvű, gyermekeknek és felnőtteknek szóló könyvek is.

Október 8-án 17.30 órától folytatódik a könyvtárban a Ringató foglalkozás Borsodi Patyerek Orsolya vezetésével. Szeretettel várunk minden érdeklődőt!

Tanévnyitó istentisztelet a református templomban

Szeptember 12-én újból tanévnyitó hálaadó ünnepi istentiszteletre került sor templomunkban. Az elmúlt évben a járványügyi helyzet nem tette lehetővé, hogy áldás kéréssel kezdjük el a tanévet.

Ezért is döntöttünk úgy, hogy idén megtartjuk ezt a lassan már hagyományosnak is mondható, de újszerű gyülekezeti alkalmunkat.

Közösség tanácsának elnöke, az iskola előző igazgatója is, akivel annak idején közös kezdeményezésünkre jött létre ez az alkalom. A Magyar Nemzeti Tanács képviseletében De Negri Ibolya a testület Végrehajtó Bizottságának tagja volt

jelen, aki alkalmi beszédet is mondott. Iskolánk tanulói alkalmi műsorral, orgonajátékkal és versmondással tették még ünnepélyesebbé a tanévnyitó istentiszteletünket.

Az ünnepi istentiszteleten nagyon szép számban jelentek meg a helybeli általános iskola alsó és felső tagozatra járó diákjai és tanárai is, Kanyó István igazgatóval az élen. Külön öröm volt számunkra, hogy jelen volt Bojtos Béla a Helyi

Orosz Attila
esperes-lelkipásztor
(Lakatos János (Janez) képei)

Szüreti és nem csak az

Szüreti napot tartottak Bácsfeketehegyen, gazdag programkínálat várta a vendégeket

Az idei évben 49. alkalommal tartották meg a bácsfeketehegyi szüreti napokat, valamint 19. alkalommal a Bácsfeketehegyi Szőlész- és Borásztalálkozót és 10. alkalommal Kun Hagyományőrző Találkozót.

A szüreti nap szombaton 9 órakor kezdődött a bácsfeketehegyi és a bácskossuthfalvi néptáncegyüttesek felvonulásával, ami a piactéren kezdődött és megállt a Lódi pincészetben, a kerekess kútnál, Koncz Dezsőknél és a nyári színpadon fejeződött be egy fellépéssel. A néptáncosokat a szabadkai Duhaj banda kísérete, de felléptek a bácsfeketehegyi tamburások, valamint először mutatkozott be a Kis pacsirták népi énekkar.

Ugyancsak 9 órakor kezdődött a birka paprikás főzőverseny, amire az idén 29 csapat nevezett be.

Természetesen, nem a versengésről szólt az esemény, ezt tanúsítja az is, hogy versenyen kívül is

rotogott több bogrács. Egy újdonságra is sor került HUSRB/1903/31/0066 Bacroute elnevezésű IPA projektum keretén belül, ételkészítés bemutatót és kóstolót tartottak. A Konok kunok gulyáslevese és kefires fánk - ételkóstolóra elnevezéssel.

Népszerűnek bizonyult az eredeti jurta és ősi tárgyak bemutatója, valamint a gyerekeket a Bácsér Szabad Íjász Egyesület íjász és kun játék bemutatója várta. Ennek keretében egy kisebb versenyre is sor került.

A szüreti napok programjában helyet kapott a tanévnyitó ünnepi istentisztelet is, amit vasárnap tartottak meg református templomban. A tanévnyitón jelen volt De Negri Ibolya, a Magyar Nemzeti Tanács végrehajtó bizottságának tagja.

L.J.

Forrás: Magyar Szó

13 pozitív

Beszámoló a művelődési egyesület augusztusi és szeptemberi programjairól

Vagyunk itt egy országban. Pont ilyenben, amilyenben. Azon belül is egy egyesületben. Nem kormányzati, nonprofit szférában. Máshol is úgy van, hogy egy szervezet támogatásokból valósít meg ezt-azt. Amit lehet. A támogatásokra leginkább pályázik. Nyugaton mondjuk más lehetősége is van, a polgárok felajánlják adójuk egy hárnyadát, a cégek szintén. De mi nem ott vagyunk, hanem itt. A kiírók mifelénk kormányzati forrásokat folyósítanak, az általuk fontosnak tartott célokra. Kiírják a pályázatokat – olyat, amilyet. Lehet azon sajnálkozni, siránkozni, hogy mért pont olyat írtak ki... vagy lehet fejet törni, hogy abban a történetben mi hol látjuk a magunk helyét; ahhoz a kívánt célhoz mi mivel tudunk hozzájárulni, nekünk mi közünk van hozzá. Hol találkoznak a mi célpontaink a kiírt célokkal.

Van nulla dinár fedezet, csinálunk belőle valamit egy közösség épülése érdekében. Így indul év elején minden egyesület. Mi is így kezdtük ezt az évet, lestük a pályázatokat, írtuk a beadványokat. 19 kiírásra adtunk be programot az év folyamán: 10-et itthon, 9-et anyaországi kiírásra. A 19-ből 13 pozitív elbírálásban részesült (itthon 7). A nyertes pályázatok sokszor csak töredékét biztosítják a tervezett költségeknek, de ez már egy másik téma... Az anyaországiak között 6 nyertes pályázatunk van ebben az évben: négy a Csoóri Sándor Alapnál, egy a Hungarikum Bizottságánál, egy pedig (ma jött a döntés) a Bethlen Gábor Alapnál. Az első öt mindegyike egyéves folyamatokra vonatkozik: néptánc, népi

ének, népzene, népi kézművesség és helyi örökség tematikákban. Az utolsó pedig kisebb összejövetelekre, különböző művészeti és közösségi témaújításokra. Nagyon nagy dolog, hogy az anyaország ilyen nagy figyelmet fordít és ilyen sok támaszt ad a nemzeti kultúra továbbéltetésére a határon túl. Véghez tudjuk-e vinni? Közös felelősség. Méltó módon tudjuk-e befogadni? Sikerül-e beépíteni a kulturális örökséget a felnövekvő generációk gondolkodásába, személyiségeibe – úgy, hogy az egyszerre adjon belső gazdagságot, tartást és nyitottságot? Vagy elvesszük, mint a kölcöncipőt, és egyszeri használat után a sarokban hagyjuk porosodni? Nem kaptunk parkot, strandot, mozip, bevásárlóközpontot, gyárat, sem vonatot. Sajnos... Azt most nem adtak. De adtak lehetőséget, hogy emlékezzünk, hogy kifényesítük a szép emlékeket, hogy feltöltődjünk olyan értékekkel, amelyek mindig megmaradnak nekünk. Felismerni a lehetőséget és élni vele – ez az egy feladatunk van. Itt van nekünk ez a szépen felújított kultúrothon, töltök meg élettel. Lehetőség van újra együtt tamburázni, lesznek hímző és kézimunka programok, lesznek fiataloknak és felnőtteknek szóló tartalmak is: filmvetítés, környezettudatosság, újrahasznosítás, mindenféle. Főként kisebb csoportokban megvalósítható programokat tervezünk, amelyek a járványhelyzethez igazodnak. Csak időt kell rá szánni, hogy egy héten egyszer 1-2 órán át ne a minden nap taposómalomban őrlődjön az ember. Szálljon ki egy kicsit belőle, pihenjen meg egy percre, töltön egy órát alkotó közösségen – aztán sokkal könnyebb lesz taposni is. Pont itt.

Törekünk arra, hogy a kultúrothon közös tér legyen. Hogy közösen lakjuk be. Örülünk mindenkinnek, aki hozzátesz valamit ahhoz, hogy ez így legyen. Akár aktív résztvevőként, akár befogadóként jön. minden csepp víztől gazdagabb lesz a tenger. Olyan jó, hogy a fiatal képzőművész-tanoncok besegítettek a kunsági táborban, hogy Kormos Inci belevágott a mesemondók felkészítésébe, hogy Zecević Eta néni bemutatta a svábgaluska-készítést, hogy Szabó Éva óvónéni elvállalta, hogy ősztől gondozza az épület előtti virágoskertet... Ezek a jóindulatú gesztusok nagyon sokat számítanak. Nem attól

leszünk ép, egész nemzet, ha valaki jó pénzért lenyom a torkunkon valamit. Hanem a sok ilyen apró, belülről építkező, szívből jövő segítségtől leszünk erősek. Bízunk abban, hogy a továbbiakban egyre többen tartanak velünk, csak előre. Most pedig jöjjön az elmúlt két hónap történéseiről szóló tudósítás.

Augusztus a kultúrházak- és intézmények életében afféle holtszezon. Bácsfeketehegyen azonban a hetven éves múlttal rendelkező Tánciskola zárása fémjelzi az augusztust. A 2021-es évi Tánciskola is Tóth H. Vera tanításával történt meg, és idén is csatlakoztak vidékiek – főként kishegyesiek – a diákokhoz. A Nagyvizsgára augusztus 14-én került sor. A

helyezettek az alábbi tanulók lettek. Tánckirály: Bede Noel, tánckirálynő Csépe Anita. 2. helyezett: Horváth Márk Bence és Kerekes Zsóka. 3. hely: Losonci Ferenc, Tábori Krisztina. Bálkirály: 1. Bede Noel, 2. László Ádám, 3. Losonci Ferenc. Lányok: 1. Barna Anasztázia, 2. Márkus Anna, 3. Kerekes Zsóka.

Az augusztus inkább a táborok időszaka, így az egyesület tagjai is különböző táborokban bővítették tudásukat, sőt, a Csoóri Sándor Alap népzenei programjának köszönve a Juhász zenekar népzenei táborában térítésmentesen vehettek részt a gyerekeink.

Augusztus végén megkezdődtek a népi ének, néptánc és tamburapróbák – a szüreti napokra való felkészülés.

A Magyar Nemzeti Tanács a bácsfeketehegyi tanévnitő ünnepséget augusztus 31-én szervezte meg a színházteremben, ekkor került sor az iskolakezdő csomagok kiosztására. Ezt a programot az MNT Magyarország Kormánya és a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága

támogatásával, továbbá a Bethlen Gábor Alap és a Rákóczi Szövetség közreműködésével valósítja meg. Az ünnepségen Jerasz Anikó, a Magyar Nemzeti Tanács Végrehajtó Bizottságának elnöke és Csáky Csongor, a Rákóczi Szövetség elnöke mondott köszöntőt. Az eseményen felléptek egyesületünk versmondói és népi énekesei.

Szeptemberben az iskolakezdéssel párhuzamosan a kultúrothonban is elkezdődött a Topolyai Zeneiskola helyi tagozatának munkája. Nagy örömünkre a zenede szépen terebélyesedik: a tanári gárda Sárközi Noémivel bővült, a diákok száma pedig 32-re nőtt. Mivel a hangszeroktatás főként egyéni formában zajlik, és minden diák heti két hangszeres órán vesz részt, most úgy van, hogy nem minden elég az egy terem – van, amikor párhuzamosan két helyszínen is folynak az órák. A nagy létszámról való tekintettel a Zeneiskola egy új zongorát is biztosít az oktatás számára, melyet épp a napokban várunk. A feketicsi diákok nagy része továbbra is zongorán tanul játszani, van néhány hegedűs, a korábbi gitár szakosok, és újdonság, hogy már van egy cselló szakos tanulónk is. A Szabadkai Zeneiskolával együttműködve pedig idéntől itt helyben is folyik alapfokú népi ének oktatás – a diákoknak csak a vizsgákra kell majd Szabadkára utazniuk. Ugyancsak szeptemberben kezdődött a nem formális oktatás, a szakköri tevékenység a kultúrothonban. Állandó csoportvezetőink ebben az évadban: Barta Júlia, Kormos Irén, Molnár Gabriella, Szakács Tamás, Szakál Niki, Sárközi Noémi. A Soma és a tamburazenekar a parlamenti demokrácia elvei alapján működik... Jó reményre ad okot, hogy újrakezdték a közös muzsikálást a tamburásaink, a népi ének csoport és a versmondó csoport már dupla műszakban dolgozik, és bővült a mesemondók társasága. A táncosoknál pedig folyik az átszerveződés: a csoportok korosztályok szerint bontása.

Az évadot zajosan, vidáman kezdtük. A 49. Szüreti napokon is lovaskocsikkal jártuk a falut – köszönet a szervezőknek! És köszönet a kocsisoknak, akik időt, energiát nem sajnálva évről-évre lehetővé teszik a gyereknek ezt a csodás élményt! Azt hiszem, mindenki tudja, akinek a gyereke valaha is részt vett ebben, hogy ez milyen hatalmas élmény nekik. Nagyon várják minden évben. Idén is részt vettünk a megmozduláson öt tánccsoport, a népi énekesek és a tamburások képviseletében. Ezúttal vendégeink voltak a bácskossuthfalvi Ady Endre Művelődési Központ táncosai (a Pántlika csoport) és a szabadkai

Duhaj vonós zenekar. Öt helyszínen mutatkoztunk meg: a piactéren, a Lódi pincésztnél, a Kerekeskútnál, Konc Dezsőéknél, és végül a nyári színpadon. Köszönjük a vendégfogadást! Nem kis falat volt száz vendéget fél óra alatt ellátni.

Szeptember 18-án egyesületünk versmondó szakköre részt vett az Arcok üveg mögött c. versenyen – erről külön összefoglalót olvashatnak Barta Júlia csoportvezetőtől. Nagyon szépen szerepeltek a gyerekek.

Szeptember 25-én iskolás korú táncosaink a szabadkai VM4K (Vajdasági Magyar Képző-, Kutató- és Kulturális Központ) meghívására fellépésre utaztak. A nemzeti összetartozás éve vajdasági zárórendezvényeként megtartott, Vajdaság Tóthfaluba költözik elnevezésű esemény keretében. Itt került sor a térségünk legszebb épületeit bemutató Mini Délvidék ünnepi megnyitójára, de a gyerekeket számos program, csapatjáték, koncert és táncház is várta. Megtiszteltetés volt részt venni ezen a programon.

A látványos programokkal párhuzamosan csendesebb típusú tevékenység is zajlik az egyesületben. Szeptemberben elindult a helyi táplálkozási szokásokkal kapcsolatos néprajzi gyűjtés, melynek támogatója a magyar Agrárminisztérium Hungarikum Bizottsága. Egyéves programunk címe A feketehegyi háziasszony könyve. Tavasz végén majd egy kiadvány is napvilágra kell kerülni ebben a témaban. Most egyelőre zajlanak az interjúk, a beszélgetések a falubeli idős asszonyokkal, illetve elindult a gyakorlati program is, amely az Ízőrző hétvégék nevet viseli. Ezekben a hétvégéken generációkat átfogó összejöveteleket tartunk, ahol a fiatalasszonyok eltanulják egy-egy étel elkészítését az idősebbektől,

akik még őrzik a feketehegyi hagyományos konyha receptjeit. Az elkészült „műveket” a gyerekek értékelik. Hogyhát maradhat-e az étlapon, vagy vesszen a süllyesztőbe... Az első Ízőrző hétvége már meg is történt, október 2-án, ahol Zečević Eta a svábgaluska készítését gyakoroltatta a fiatalasszonyokkal. A 17 főkóstoló döntő többsége a MARADHAT mellett szavazott. No, volt, aki hiányolta belőle a húst, de hát az élet nem minden fenéig tejfel, ezt kénytelen volt elfogadni ő is... Elindult a Kapaszkodó programunk is, amely a járványhelyzethez igazított, kisebb csoportokkal megvalósítható összejöveteleket foglalja magába. Október 2-án a magyar népmese napjára emlékeztünk meg Kormos Irén, Török Emese és Végső Vivi segítségével.

Fogyóésköz-beszerzésben is aprókat tudtunk előre lépni: a Magyar Nemzeti Tanácsnak köszönve új függönyöket és néhány asztalterítőt tudtunk vásárolni a próbatermekbe. A Csoóri Sándor Alap támogatásából zenei, népzenei, zenemódszertani szakkönyveket és térmikrofonokat vásároltunk. Juhász Géza pedig

kottákat adományozott a zenedések számára – ez igazán kellemes meglepetés volt, köszönjük! Örömmel fogják használni a gyerekek!

További eseményeinket kövessék a plakátokon és a közösségi oldalakon! Szeretettel várunk mindenkit.

Egyesületünket, működésünket és programjainkat támogatja: Kishegyes Község Önkormányzata, a Tartományi Oktatási Titkárság, a Tartományi Művelődési Titkárság, a Magyar Nemzeti Tanács, a Csoóri Sándor Alap, a Hungarikum Bizottság, és a Bethlen Gábor Alap.

Hajvert L. Andrea

Ígéretes évadkezdés a Podolszki Versmondó Körben

A XI. Arcok üveg mögött műfordítások vers- és prózamondó versenyét 2021. szeptember 18-án szervezte meg a Vajdasági Magyar Versmondók Egyesülete Bácsfeketehegyen.

Szeptember első hetében kezdtem dolgozni a tíztagú csoportommal, a versenyről már előzőleg is volt ismeretük, mivel három gyerek részt vett a VMVE által szervezett SZÉP SZÓ tehetséggondozó táborban. Amikor ismertettem a versenyre való felkészülés feltételeit, nagy lelkesedéssel fogadták a hírt és csoportból nyolcan jelentkeztek a megmérettetésre. Hihetetlen örömmel és fáradhatatlan munkával készültek, velük lelkesedtem én is. A munkának meglett az eredménye, kiválóan teljesítettek és nagy izgalommal vártuk az eredményhirdetést. Vajdaság sok helyiségeből jöttek a tehetséges gyerekek, bizony erős volt a mezőny, legnagyobb örömkönkre. A megérdemelt díjak: bronz minősítést kapott: Nagy Zsóka, ezüst minősítést Varkula Anna, arany minősítést négyen kaptak a csoportból: Gál Lajos, Hegyellai Tamara, Hajvert Zalán, Kerekes Tamara, és középiskolásunk, Vajda Noa Pálma is arany

minősítésnek örülhetett. Az arany minősítés mellett még helyezést is elértek a következők: Hegyellai Tamara 2. díj, Hajvert Zalán 2. díj, Kerekes Tamara 3.díj, valamint Vajda Noa Pálma 3. díj. minden résztvevőnek gratulálok és szívből örülök a kiváló teljesítménynek! További eredményes felkészülést kívánok!

Felkészítő: Barta Júlia

AZ EGÉSZSÉG A LEGNAGYOBB KINCS

A megőrzött egészség nagyobb kincs, mint a legyőzött betegség. Nemrég ütötte meg a fülemet ez a kijelentés, nem tudom kitől származik, de abban biztos vagyok, hogy sok igazság van benne.

Rohanó világunkban szinte kivédhetetlenül ránkzúduló információáradat betegségeket okozó életvitelre biztat, és terel bennünket. Ez részben azért van így mivel a modern fogyasztói társadalomban vevőt kell találni a nagy profitot hozó, de igen gyakran egészségtelen élelmiszerekre, és az általuk okozott egészségromlás kezelésére fejlesztett, gyógyszerekre.

A mai kor embere általában beáll a sorba, a neki felkínált, igen sokszor csillagó villogó taposómalomba. Nem vigyáz eléggyé az egészségére, és belenyugszik abba is, hogy az évek múlásával óhatatlanul előjönnek majd az életfogytiglan tartó kisebb nagyobb, sokszor sajnos legyőzhetetlen bajok. Bizonyosra vehetjük, hogy a felesleges idegeskedés, és félelem, a kevés mozgáshoz párosuló egészségtelen táplálkozás, az optimizmus, és a megvalósítható célok hiánya, előbb vagy utóbb, elveszi az életerőket, szétroncsolja a szervezetünket.

Az elmúlt hónapokban sok kedves ismerősöm temetésén voltam. Nagyon fájó, hogy sokan közülük, emberi mértékkel mérve, időnap előtt hagytak itt

bennünket. Nem hiszek abban, hogy ennek így kell lenni.

Ismétlem magamat, amikor újra és újra leírom, hogy elsősorban rajtunk múlik adunk-e esélyt szervezetünknek az életfogytiglani betegségmentes életre. Hiszek abban, hogy a Teremtőnk nem gyártott selejtet, bármilyen betegségünkért elsősorban önmagunkat okolhatjuk, mivel ha időben teszünk azért, hogy erős legyen az immunrendszerünk, akkor nagy eséllyel elkerülnek bennünket a nyavalýák.

Van-e recept az életmódváltásra?

Vallom azt, hogy sohasem késő életmódváltásba kezdeni. Az elmúlt két évben a Fecske olvasóinak megpróbáltam beszámolni az ezzel kapcsolatos személyes tapasztalatomról, bízva abba, hogy mások is próbát tesznek arra, hogy gyógyszer nélkül élhessék az életüket.

A módszerem kiindulópontja a szervezetünk alapos méregtelenítése, kitisztítása amely, nagyon leegyszerűsítve, nálam így néz ki:

- megpróbálok minél nagyobb mértékben áttérni a vegyszer- és gyógyszermentesen termelt, lehetőleg friss, nyers vagy fermentált élelem fogyasztására, miközben igyekszem messze ívben elkerülni a vegyszerekkel tartósított, túlcukrozott ételnek nevezett árucikkek bevitelét a szerveztembe. Ha bármelyik boltba betérek, és ránézek az ott árult élelmiszerekre, akkor biztos vagyok benne, hogy azok kétharmadából nem fogok vásárolni mivel tudom, hogy fogyasztásuk nem válik a javamra.

- naponta próbálkozom, hogy napi három liternél több folyadékot, lehetőleg tisztított vizet, és gyógyteát igyak, valamint napi rendszerességgel sok lédús idénygyümölcsöt is fogyasztok, miközben teljes mértékben mellőzöm a mesterséges édesítő- és tartósítószerrel kezelt, vagy cukrozott folyadékok fogyasztását.

- rászokattam magam a napi időszakos böjtölésre, ami azt jelenti, hogy például lehetőleg minden nap tizenhat órán át tartózkodom bármilyen élelem fogyasztásától, amivel időt adok a szerveztemnek a napi nyolc óra keretében bevitt élelem hasznosítására, a méregtelenítésre, és az immunrend-

szerem karbantartására.

- mindenmellett nagyon fontos számomra a rendszeres mozgás, a szabad levegőn való tartózkodás, a változhatatlan dolgokon való idegeskedés, felesleges stresszelés megszüntetése, a pihentető Alvás biztosítása, és minden más, ami azt eredményezi, hogy reggelente örömmel ébredek, és hálás vagyok, hogy nekiláthatok aznapra tervezett feladataim elvégzéséhez.

- szervezem eredményes méregtelenítéséhez hozzátarozik az is, hogy közel három évtizede, napi

három doboz cigarettnál, abbahagytam a dohányzást, az alkoholfogyasztást elvileg mindig kordában tudtam és tudom ma is tartani, valamint öt évvel ezelőtt nagy keservesen, de sikeresen elhagytam a hosszú éveken át napi rendszerességgel szedett, súlyos és káros függőséget okozó szintetikus nyugtatóimat (xalol, és lorazepam). Elmondom újra, hogy életmódváltásomnak köszönhető fogásom eredményeként, évek óta semmilyen gyógyszert nem szedek, és bízom benne, hogy ez az állapot sokáig eltart, és a sírig fog kísérni.

Gyakorlatból tudom, hogy nem egyszerű megvalósítani mindenzt, amit a szervezetünk méregtelenítésére, és visszafordíthatatlan életmódváltásunk megvalósítására javaslok. Nem könnyű, de ha eredményt akarunk elérni, akkor azért tennünk is kell, és az

eredmény kárpótolni fog bennünket. Szervezetünknek csak úgy tudunk lehetőséget adni az öngyógyító képességének a megvalósítására, ha alaposan kitakarítjuk belőle az évek, évtizedek alatt lerakódott, időnél előtti halált okozó, és különböző betegségek kialakulásához vezető méreganyagokat.

Mit köszönhetek az életmódváltásomnak?

Én azt tapasztaltam, hogy amikor a szervezetem a fent leírt módszernek köszönhetően kellő mértékben megtisztult, az életmódomban a következő jelentősebb és tartós változásra lettem figyelmes:

- szervezem már három éve megsúgja, hogy mit egyek, és igyak, hogy jól érezzem magam a bőröm-ben Most már közel két éve, és jelenleg is nagyon jól elvagyok főtt étel nélkül, a fermentálással és füstöléssel tartósított húskészítményeket jobban kívánom a főtt és sült húsoktól. Ha odafigyelek, akkor könnyedén megvagyok élesztővel süttött kenyér, illetve bármilyen édesség nélkül, kávét nem iszok, és ha lehet akkor gond nélkül letudok mondani az alkoholról. Magyarán ez azt jelenti, hogy a különféle darált magvakkal dúsított reggelim után, ebédre elvagyok az általam kedvelt gyümölcsökből, valamint főzelékfélékből készített nyers ételekkel, amit házi szalámival, kecskesajttal, füstölt szalonnával szoktam gázdagítani. Vacsorázni általában nem szoktam, de sokszor az ebédet is könnyedén kihagyom. Mindez természetesen nem kőbe véssett szabály, amikor úgy hozza az alkalom, vagy az akaratom, akkor megeszek minden más, általam régóta kedvelt főtt ételt, vagy édességet. Nem csinálok tudományt a táplálkozásból. minden reggel mérlegre állással kezdem a napot, feljegyzem a súlyomat, és azonnal tudom, hogy például aznap bekarok-e majd téri egy nagy adag fagylaltra a szabadkai Peliván cukrászdába. Az sem titok, hogy a mérleg állásától függetlenül, Soltvadkert közelében járva szóba sem jöhét, hogy ne kóstoljam meg Magyarország legjobb fagylaltjait az ottani Korona Cukrászdában.

- köztudott, hogy az elmúlt öt évben szándékosan ötven kilót lefogytam, és annak ellenére, hogy aránylag sokat eszek, könnyedén, és tartósan tudom tartani a mostani súlyomat. Amennyiben jobban odafigyelek az étkezésemre, akkor éhezés és szenvedés nélkül bármikor újabb kilókat is könnyedén letudok adni.

- hosszú évtizedeken át krónikus bronchitisszel, és telente többször előjövő tüdőgyulladással éltem az életemet. Túlsúlyom, és a mozgáshiány miatt sokat fulladtam, és vízhajtó nélkül sem tudtam meglenni. Jelenleg az a helyzet, hogy az életmódváltásomnak, a gyógyteáimnak, valamint a három éve rendszeresen látogatott szeghegyi Vujinović Biorezonancia Központban kapott kezelésnek köszönhetően bármi-

lyen orvosság nélkül élem az életem. Hálá Istennek, elkerülne a betegségek, öt éve egyszer voltam majdnem megfázva, és úgy tűnik, hogy visszakozót fújt a krónikus tüdőbetegségem is.

- sokat segített rajtam az is, hogy aránylag gyakran dolgozhatok a kertünkben, és a gyümölcsösünkben. Megtaláltam kedvenc hosszúnyelű kapámát, és a többi szerszámomat, nyáron bírom a déli napsütést, a növénygondozással járó hajlongást. Fákát ültetek, és csemegézni szeretnék a két éve ültetett diófánk terméséből. Megvalósításra váró, soha el nem fogyó, megvalósíthatónak tűnő tervezem vannak. Örülök annak, hogy a kertészkedést kóstolgató unokáim közel két éve nem jártak orvosnál, és ha a Teremtő is úgy látja jónak, akkor szívesen felvállalom, hogy leendő dédunokáimat is bevezetem a vegyszervéntes kertészkedés rejtelmeibe, és örömeibe.

Mindaz, amit a szervezetem méregtelenítéséről, és az

életmódváltásomról eddig leírtam természetesen nem szentírás, hiszen léteznek más hatásos, általam is használt módszerek egyes szerveink megtisztítására. Én például gyógynövények használatával jelenleg külön hangsúly fektetek a tüdőm gyógyítására (pemetefű, kerekrepkény, kakukkfű, valamint menta, körömvirág, cickafark teakeverék), az érrendszerem karbantartására (citromfű, cickafark, galagonya gyümölcs, rozmarin levél, articsóka levél, kurkuma gyökér, nyírfá levél, fagyöngy keverékből készített tinktúra), valamint a májam (máriatövis, és kurkuma őrlemény) tisztítására. Minderről szeretnék majd alkalomadtán beszámolni a Fecske olvasónak.

Mindezek a felsorolt gyógynövények, valamint az általam napi rendszerességgel, és nagy dózisban fogyasztott fokhagyma, valamint porított kurkuma és citromfű, természetesen számos más, egészségjavító, egymást erősítő mellékhatással is rendelkeznek, és lényegében közösen karbantartják a szervezetemet, erősítik az immunrendszeremet. Hiszek abban, hogy sohasem késő életmódot váltani, elfogadni és megszokni annak minden velejáróját, kijavítani, megállítani, vagy lelassítania múltban követett életmódonk egészségünkre gyakorolt káros hatását.

Májtisztítás máriatövissel

A máj az egyik legnagyobb szervünk, melynek rendkívül fontos szerepe van az egészséges emésztés biztosításában, illetve abban, hogy a szervezetünkbe kerülő méreganyaguktól megszabaduljunk. Napjainkban gyakran túlterheljük a májunkat, ezzel pedig romlik annak hatékonysága is.

A szakirodalom szerint az egészséges, hibátlanul működő máj irányítja a vértermelést, megszűri a vért az ártalmat meleganyaguktól, felfrissíti, aztán a szervezet számára könnyedén felhasználhatóvá teszi a belső szervek által felszívott tápanyagokat.

A máj ezenkívül vitaminokat, vasat és egyszerű glükózt is tárol.

A máj az emberi szervezet egyik leglényegesebb része. Rengeteg alapvető testfunkcióban vesz részt, többek közt az emésztésben, az anyagszere folyamatokban, az immunitásban és a szervezet számára szükséges tápanyagok elraktározásában is.

Mivel a máj sok nagyon fontos feladatot lát el, hihetetlenül fontos egészségének megőrzése. Az ártalmat étkezési szokások és az egészségtelen élet-

mód túlterhelheti és túlhajszolhatja a májat, ami miatt a szerv képtelen lesz kielégítő mértékben feldolgozni a méreganyagokat illetve a zsírsejteket.

Emiatt nőhet az elhízás, a keringési problémák, krónikus fáradékonyság, fejfájás, emésztési rendellenességek, allergiák, és egyéb egészségügyi rendellenességek létrejöttének esélye is.

A máriatövis egy igen erős méregtelenítő és májtisztító növény, amely kiválóan alkalmas más betegségek, problémák kezelésére is. A máriatövis javítja az emésztést, megszünteti annak problémáit. Segítségével kiválóan kezelhetőek a máj betegségei, valamint a cukorbetegség is. Helyreállítja a vérnyomást. Diéta és folyamatos gyógyszerszedés esetén kiemelten fontos gondot fordítani a szervezet méregtelenítésére, amihez a máriatövis nélkülözhetetlennek bizonyult. Természetesen ez nem helyettesíti sem a megfelelő gyógymódot, sem pedig az egészséges étrendet és életmódot, de számos panaszt enyhíthat és elősegítheti energiánk, frissességünk és vitalitásunk visszanyerését.

A népi gyógyászat már több száz éve felfedezte a máriatövis gyógyító hatását: itt méregtelenítésre és a máj védelmére már évszázadok óta használják kúraszerűen. Természetesen nem véletlenül, hiszen a növény magjában található silymarin nevű hatóanyag hatékonyan száll szembe a májban található toxinokkal.

Ezenfelül a máriatövis antioxidáns tulajdonsággal is rendelkezik, aminek következtében semlegesíti a

májsejtekben lebomló méreganyagokból keletkező szabad gyököt és megakadályozza a méreganyagok májsejtbe való bejutását. A túlterhelt májsejtek pótlásával segíti a máj újjáépülését.

Ha kúraszerűen alkalmazzuk, akkor nemcsak a máj működése, hanem az epe működése is javul, tökéletesedik a szervezet méregtelenítő működése, csökken a fáradság és javul az emésztés.

A szakirodalomból átvett ismertető után elmondom, hogy én is megpróbálkoztam a máriatövis termesztésével. Palántákat neveltem, és most is maradt a gyümölcsösünkben egy bokor, bogáncsra hasonlító máriatövis növény. Gondosan ügyelek arra, nehogy elszórja a magját, mivel nem szeretném ha elszaporodna ez a rendkívül szúró természetű növény a kertünkben.

A bioboltokban, gyógyszertárakban lehet venni máriatövis olajat, és kapszulába zárt őrleményt is. Én mégis úgy döntöttem, hogy inkább a kilós kiszerelésben eléggyé kedvező áron, kapható máriatövis maggal kezelem a májamat. A magot megdarálom, és naponta egy teáskanálnyit fogyasztok belőle. Általában joghurtba szoktam elkeverni, és rábízom a szervezetemre, hogy kedvére gazdálkodjon a máriatövis őrlemény hatóanyagaival. Kúraszerűen alkalmazom. Pár hónapig napi rendszerességgel fogyasztom, majd amikor úgy érzem, akkor pár hétag szünetet tartok, és más gyógynövényt alkalmazok helyette.

Ennyi fért ebbe az írásomba, bízom benne, hogy folytatása következik.

Végezetül megvalósítható célként mindenkinek jó egészséget, betegség nélküli hosszú, és boldog életet kívánok. Vigyázzunk magunkra, vigyázzunk egymásra, vigyázzunk az egészségünkre, mert az egészségünk ből csak egy van!

Ne feledjük, hogy a megőrzött egészség sokkal nagyobb kincs, mint a legyőzött betegség!

Pál Károly

Szeptemberbe becsengették

Mennyire nehéz az iskolatáska

Az idei év szeptemberében ismét becsengették. Szinte az utolsó napig bizonytalan volt milyen határozatot hoz a járvány ügyi bizottság, a három lehetséges meghatározás – iskolai, táv-, vagy kombinált oktatás közül melyik modell szerint kezdődik el a tanítás. Az általános iskolás gyerekeinek szüleinek többségének több szempontból is – akár csak a pedagógusoknak – az iskolai tanítási forma a legmegfelelőbb, amely szerint végül is elkezdődött az új tanév.

- A bácsfeketegyi Nikola Đurković Általános Iskolában is helyszíni oktatási forma szerint történik a tanítás – nyilatkozta lapunknak **Kanyó István** iskolaigazgató. Igyekszünk betartani, betartatni a járványügyi előírásokat, tehát úgy a maszk viselését, mint a tantermi létszámkorlátozásokat.

A szeptemberi kezdésre az iskolában, a tantermekben elvégeztük a szokásos karbantartási, felújítási munkákat, azonban igyekezetünk ellenére csupán a tanév megkezdését követően jutott ide az a szerelőcsoport, amely az Oktatásügyi Minisztérium által

finanszírozott akadémiai internet hálózatot szerelt be minden tanterembe.

Az iskola milyen mértékben van ellátva számítógépekkel?

- Aránylag elég korai szakaszban és mennyiségileg is kielégítően el lett látva az iskola, azonban már más ezek a számítógépek már az új programokat nem igazán bírják el. A Windows 7-el is nehezen birkóznak meg, nem hogy a 8-as, 10-es, 11-es operációs rendszerekkel. Pályázat útján szeretnénk korszerűsíteni, új számítógépek vásárlását biztosítani, legutóbb nem sikerült a Betlen Gábor alapítványnál, jövőre újra próbálkozunk

Az önkormányzat tudna-e ebben segíteni?

- A KKT elsősorban fenntartásra, javításra biztosít anyagi eszközöket. Jelenleg is folyamatban vannak az erre vonatkozó megbeszélések, egyeztetések. Pár éve a tantermeknél megtörténtek az ablakcserék a

folyatásban pedig a kisegítő termeknél szükséges ezt elvégezni. A több mint 40 éves padlóburkolat cseréjét néhány tanteremben elvégeztük, reméljük hamarosan sor kerül a folytatásra. Nehezítő

szükséges elvégezni.

Visszakanyarodva a beszélgetésünk elejére, a tanítás megkezdésére. Az idei esztendőben hány elsős kisdiák kezdte meg a tanévet?

- Az idén is egy magyar és egy szerb elsős tagozatunk van 18 illetve 15 tanulóval. A tanterv változatlan maradt, az anyanyelven kívül egy idegen nyelvet tanulnak, illetve a szerbet mint környezet nyelvet, valamint a számok ismerete százig és a számtani alapműveletek elsajátítása. A tanórák jelenleg is 45 percesek. Szerencsénkre eddig lehetőségünk volt/van az iskolai rendezvények meg tartására, így az elsőseink fogadására Turčinović Jasmina és Végső Bodonyi Szuzanna tanárnők felkészítésével a 4a és a 4b osztály tanulói egy alkalmi műsort készítettek, amely remek hangulatban telt el – válaszolta Kanyó István iskolaigazgató a beszélgetésünk végén, akit ugyan nem az iskolacsengő berregő hangja készített indulásra, hanem a munkafeladatok tömkelege.

Szukola Béla

körülménynek számít, hogy ezt megelőzően pár tanteremben a kézmosó tálktól a szennyvíz-elvezető rendszert kell kicserélni. S ha már a víznél tartunk, meg kell említenem az esővíz csatornákat is, amelyek a hatalmas tetőrendszer több szakaszán elkorhadtak, amelyek cseréjét ugyancsak mielőbb

Új mentőautó

A kishegyesi egészségház is a tartományi egészségügyi titkárság kedvezményezettjei között

A kishegyesi Dr. Márton Sándor Egészségház egy új mentőautóval gazdagodott a tartományi egészségügyi titkárság jóvoltából. Az új járművet az intézmény átvette, és a betegek szolgálatába állította. Dr. Marko Martinović, az egészségház igazgatója elmondta lapunknak, hogy az új gépjármű nagyon sokat jelent az egészségház számára.

– Fontos a gépjárműparkunk felújítása, elsősorban a betegeink gyors, hatékony és biztonságos szállítása érdekében. Ugyanakkor az egészségügyi személyzetünk számára is fontos, hogy korszerű járművel végezzék a feladatukat. Az új mentőautónak köszönhetően javul a község területén nyújtott szolgáltatásaink és az egészségügyi ellátás minősége – számolt be az igazgató, majd arról is szólt, hogy az egészségháznak minden támogatás jól jön, és a jövő évben pályázni fognak egy kisebb, terepi munkára való személygépkocsira.

Martinović azt is elmondta, hogy az egészségház az

elmúlt időszakban több új felszerelést is kapott. Az elmúlt néhány évben új röntgenberendezéssel és új ultrahangos készülékkel gyarapodott az intézmény. – Nem emlékszem, hogy mikor lett volna annyi befektetve, mint a egészségház épületének felújítását követő időszakban. Úgy vélem, hogy jó irányba haladunk, a tartományi egészségügyi titkárság pályázatainak köszönhetően – fogalmazott az igazgató.

A kishegyesi egészségház mellett több másik egészségház is kapott mentőautót – mondta el lapunknak Kovács Károly tartományi parlamenti képviselő. – A tartományi kormány határozatot hozott, hogy 100 millió dinár értékben 32 mentőautóval és dialízises kocsival támogatja Vajdaság területén az egészségügyi intézményeket. Kishegyes község is belekerült ebbe a szórásba, így a község egészségháza gazdagabb lett egy modern, európai uniós szabványoknak megfelelő mentőautóval.

Ennek a gépjárműnek az értéke 4,8 millió dinár, és az egészségháznak feltétlenül szüksége volt rá, mivel a gépjárműparkjuk eléggyél volt öregedve. Az új mentőautóval az intézmény növelni tudja a polgárok biztonságérzetét – nyilatkozta Kovács, majd hozzáfűzte, hogy különösen a mostani járványhelyzetben fontos, hogy gyors és korszerű mentőautó álljon az egészségház rendelkezésére.

L.J.

Forrás: Magyar Szó

AKKOR GONDOLKOZZUNK...?

Kitört a harmadik világháború...

...csak, még nem tudjuk, hogy melyik dátumhoz kössük, mint az elsőt, 1914.07.28.-hoz, vagy a másodikat, 1939.09.01-hez. Na, ehhez mit szólnak kedves olvasók? Azért ne féljen, mert vannak és lesznek „okos”, de, és, fontos, emberek a világon, hogy amikor majd ezt kell eldönteni, meghatározni, közös megegyezéssel, a győztesek akaratából, megtegyék azt.

Hogy így van, az tutti biztos, de valahogy csak akkor lennék boldog, ha nem lenne igazam. Igen, de akkor mi a büdös, kínos, nyomdafestéket nem tűrő kifejezéssel elnevezett helyzetben vagyunk? Na? Ideális, paradicsomi helyzetben? Szerintem, sajnos nem, de lehet, hogy valaki(k)nek mégis az. Jaj, de mi lesz majd ővelük, ha mégis szépen normálisra fordul a világ rendje, és a baloldaliak, de a szentírás szerint is eljön, hogy, hát, méltó a munkás a maga bérére.

Sokan mondják, hogy ne játsszam az eszem, a háború nem így néz ki. Ebben bizony igazuk van. Régebben a háború máshogy nézett ki. A támadó fél bejelentette akaratát, tudatta, hogy mi az alapja, hogy úgy neki megy (ment) a másiknak, meg azt, hogy hol, meg, hogy mikor. Erről ma filmek vannak, leírt okmányok, majd könyvek, többnyire regények, de más művek alapján is amit a meleg szobában nézve, akár fekve, ma élvezük és tudomást veszünk róla. Egymásnak estek kardra-kard, majd más fegyverek használatával, egészen a népirtó fegyverekig. Ma szerencsére sajnos demokratikus rendszerekben élünk, humánusan. Igen, de ezt móricker sem hiszi. Ja, és a vezetőség akkor is csak annyira volt szavahihető, mint a jereváni rádióban, mert a katonáknak kihirdették, hogy most megindulnak leigázni Szerbiát (mármint 1914. júliusában) és már karácsonyra otthon is lesznek. Igen, csak, hogy négy évvel később, 1918-ban.

Elég a rizsából. Igazuk is van. Milyen háborúról is van szó? Igen, meg is magyarázom, mivel aki á-t, mondott, annak kötelessége b-t is mondani. Megváltozott a világ. Igen, ilyen borzasztó, kézzel fogható, mai modern stílusban fogom bebizonítani a szemmel látható, kézzel tapintható valóságot. Vannak a médiák (sokan médiumoknak mondják, de az nem az, hasonló, meg, hülyeség is, méghozzá a már nem élők és mi élők közötti kommunikálókat nevezik így), az újságok, rádió, tv, meg az internet (jaj, bizony ez is van) és ma ez a fegyver. Akinek ez a kezében, tulajdonában, vagyis irányítása alatt áll, a pénz mellett, az ma több mint, az Atyaúristen. Tehát, akik ma irányítják a világot, akármilyen szinten, (értsd, közép és magas) azok teljesen máshogyan, mint ahogy el tudnánk képzelni, uralnak bennünket, hogy észre sem vegyük, de nehogy többnek, se jobbnak se sejtsük magunkat polgártársainktól. Ha pedig kilögünk a sorból, bűntudatunk legyen, majd ettől szenvedjünk és

öntudatosan jelentkezzünk büntetésért, nehogy nehezebbet kapjunk a „legjobb” rendszerű uralmunktól. Köszönve a modern, fejlett technikának, a mai világ „összeszorult”, így ez az egész hülyeség, globális szinten érvényes. Így szenved tőle, a fekete, fehér, színes, tarka, pepita, pöttyös, kockás, de szerintem a szivárványszínű is. Elég, de mi akkor a háború? Éppen ez. minden jó. minden szuper. Csak, valahogy az egész ez a csoda jóság, egy nem is keserű, de valamilyen rossz szájízzel, mint a meleg savanyú sör, vacakká teszi életünket. Benne vagyunk egy nagy egységen, mert mint kicsik egyedül gyengék vagyunk, de megfosztva, de csak nem is formalisan, önállóságra való jogainktól (kuss, keresztkérdés, miér’, azér’), tehát más neve, zászlójá alatt kell sorba állni, mert: aki nem lép egyszerre..., senkit sem érdekel, hogy ki vagy, mit csináltál a történelemben. Az egyetlen segítséget, vagy annak tagadását, a hitedet, vallásodat is kizárták az életedből. Nem, mert nagy Istenfélők, vagy tagadók lennének, de a mezőgazdasági munkában (ma már ez sincs) a sor végén Ót említve töröltük le munkánk megérdemelt mértékét mutató verejtékünket. Tehát a régi igazi hitünk, szerintük semmis, tehát a más hitűk közénk való keveredését, és a béke kedvéért átvevését is le kell nyelnünk, vagy innen örökre eltűnnünk. Na, ez már a genocídium, de az fix, hogy az általuk alapított nemzetközi népbíróságok éppen ellenük nem fogják az ő pénzükön ezt a törvényt alkalmazni. Nem lesz hazánk, ahol az általunk választott Hajja Kendek ítéleznek felettünk igazságosan, vagy igazságtalanul (ezt is sírva hiányoljuk majd), de már ez se lesz. A tortán meg a hab az lenne, hogy születésünk által szerzett természetes nemünk semmis lesz, nem fontos tény lenne az életünkben, még ha most a személyi számunk eleme. Lesz kilencvenkilenc nem és tessék a választás (de nem a régi, igazi). Képzeljék el, nem kötözködök, elfogadom ezt a nem cserét, de csak egy kikötéssel, ha nem tetszik, csinálják vissza, úgy, hogy meg se látsszon, hogy valami is történt. Nem lehet? Hát hol van a demokrácia?

Na, ez van, ez megy manapság, ahogy a csövön kifér (helyileg cifrázva)....

Elég szép ősz elé állunk, próbálunk meg gyönyörködni benne.

Akkor gondolkozzunk.

Bíró Csaba

Növekedett az ovisok száma

Kishegyes községen komoly felújításokat tervez az iskoláskor előtti intézmény

APán Péter Iskoláskor Előtti Intézmény Kishegyes községen négy óvodát üzemeltet. Kishegyesen kettőt, valamint egyet-egyet Bácsfeketehegyen és Szeghegyen. Az idei iskolaév mind a négy óvodában rendesen megkezdődött, és meglepő módon községi szinten nőtt az ovisok száma – tudtuk meg Janó Máriától, az intézmény igazgatójától.

– A 2021/22-es évben összesen 369 óvodása van intézményünknek. Ez azt jelenti, hogy 40-nel több gyerek iratkozott be, mint egy ével korábban. A 369-ből 122 gyerek iratkozott a szeghegyi óvodába, és 118 a bácsfeketehegyibe. Kishegyesen a létszám eloszlik, 45-en vannak a gazdászati óvodában, és 78-an a központban. Kishegyesen minden óvodában működnek magyar nyelvű csoportok, valamint Bácsfeketehegyen a Meggy óvodában két magyar nyelvű csoportunk van, és egy kétnyelvű. Összesen 168 magyar ajkú gyermek jár intézményünk óvodáiba, közülük 50-en iskola-előkészítősök. A magyar gyerekek számát illetőleg is enyhe növekedést tapasztaltunk, de ez évről évre váltakozik, 5-6 gyerekkel – mondta el az igazgató, majd az épp aktuális járványhelyzet kapcsán azzal folytatta, hogy a rendes kerékvágásban indult el az idei tanév.

– Továbbra is minden prevenciós előírást be kell tartanunk, amik már korábban is érvényben voltak. A szülők csak a kapuig kísérhetik a gyereket, az óvoda területén kérjük a maszk viselését, a gyerekek fogadásakor lemérjük a testhőmérésüköt, és napi szinten fertőtlenítjük a játékszereket. A helyiségeket gyakran szellőztetjük, fertőtlenítő szivacsok vannak a bejáratoknál, az évkezdés előtt pedig fertőtlenítettük az összes épületet. Az óvónők megbeszéltek a szülőkkel, hogy ha a gyereknél valamilyen tünetet tapasztalnak, akkor egy-két napig otthon tartják, ha pedig nem enyhülnek ezt követően sem, akkor orvoshoz fordulnak – számolt be az igazgatónő.

A Pán Péter Iskoláskor Előtti Intézmény számára komoly feladat az óvodaépületek karbantartása és fejlesztése. Az igazgatónő ennek kapcsán elmondta, hogy még júniusban sikerült elvégezni az udvari kiülők javítását, valamint ugyancsak a nyári szünet

alatt fejeződött be a gáz bevezetése a kishegyesi központi óvodába. A szünidőben sikerült elvégezni a szükséges frissítési meszelési munkálatokat és más kisebb javításokat az épületeken. Az idei tanév vonatkozásában is már konkrét terveik vannak.

– Szükség lenne még nyílászárók cseréjére a bácsfeketehegyi és a szeghegyi óvodában. A kishegyesi központi óvodában ki kellene cserálni az előregedett tetőszerkezetet, a gazdászati óvodában pedig be kellene vezetni a gázt. Azt tapasztaljuk, hogy évről évre növekszik a bölcsődébe jelentkező gyerekek száma, ezért egy új szobát kellene hozzáépíteni a bácsfeketehegyi óvodához. Ott jelenleg nem működik a bölcsőde, mert nincs elég helyiség, ezt szeretnénk hozzáépítéssel orvosolni – mondta el az igazgatónő.

L.J.

Forrás: Magyar Szó

Janó Mária

Mit hoz az ōsz?

Kihunyt a Corona vírus harmadik hulláma, jött viszont kegyetlen gyorsasággal a negyedik. Jól emlékszem: egyes szakemberek jóslata szerint, ez a beköszöntő negyedik hullám nem is volt várható.- Ha mégis, annak se tüze se lángja nem lesz, - mondták, - szaknyelven szólva, esetleg endemikus (helyhez kötött) formát produkálhat. Nem így lett. Igaz, ebben a Covid 19-es betegségen csak jóslatokra támaszkodhatunk, tekintettel ellenfelünk még mindig fel nem ismert tulajdonságaira, meglepetésszerű, sajátságos szeszélyeire. Hogy mást ne mondunk, sok más vírussal ellentétben a forró égőv fertőzőségi potenciában nem jelent neki akadályt. S mire minden tulajdonságát megfejtenénk e vírusnak, feltűnik egy újabb mutáns, amely új, ismeretlen tulajdonságokkal elve, romba dönti ismereteink kártyavárát. Ma éppen a delta nevezetű mutáns – az Indiából származó fenyéget, okoz álmatlanságot tudósainknak, orvosainknak, s nekünk, akik még át nem éltük valamely formájában a bajt. Mintha hozzánk nőtt volna, itt van közöttünk, már magam sem tudom, mióta nem lehet elindulni sehova, maszka nélkül a füleiden. Sétálok a városban és megpillantom a szűk központban a Szent Rókusnak emelt kápolnát. A régi betegségek másként viselkedtek, mondhatnám átláthatóbban. Szabadkán, ahol ma e sorokat rovom, az 1738-as esztendő pestis járványa arra készítette elődeinket, hogy Szent Rókushoz fohászkodjanak. A járvány multaval, meg is építettek tiszteletére egy kápolnát, amely (kissé átépítve), ma is díszíti a város szűk központját. A betegség ugyan kis időre felújult, de végül is hanyatt-homlok távozott városunkból, hogy többé írmagja se legyen, mind a mai napig. Jött, keresztlüszaladt a városon s eltünt mindenörökre. Így volt ez régen, de ma már más időket élünk. A Covid 19 az új idők, új betegsége. Azok a különben tiszteességes gondolkodású orvosok, akik a negyedik Covid hullámtól, amolyan kisebb fajta, rajtunk gyorsan átfutó járvány-ocskát várak, nagyon csalódottak. Amikor még ezt becsületesen optimista lelkülettel meghirdették, az emberek sorba álltak a vakcináért. Száz méter hosszan várakoztak velem együtt az oltóközpont előtt. Mindegy volt kínai vagy sem, nem válogattak. Az a jó vakcina, mondták bölcsen-, amit megkapunk. Európa szerte az elsők között vagyunk az áoltottságban, a lakossági arányokat figyelembe véve, hirdette a média. Senki az országban, jómagam sem gondoltam, elképzelni sem tudtam, hogy az oltáskedv megtorpan az 52%-nál, pontosabban, nem egészen állt le, de a heti újonnan oltottak száma ezreléken mérhető, matematikailag elhanyagolható. Nem segített a 3.000 dináros díjazás, az orvosok, politikai vezetők, kulturális és közéleti munkások felhívása, mondhatnám könyörgése sem.

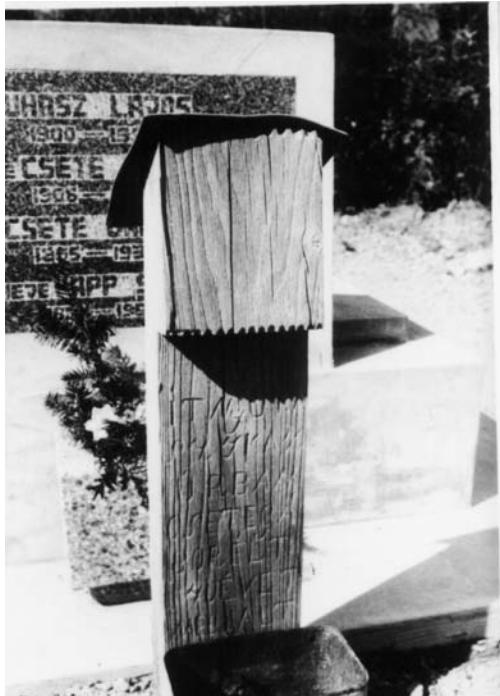
Mi várhat ránk ōzzel? Ha mi sem változik, ha a Válságtörzs nem találja meg a varázsvesszőt, ami az oltási kedvet jó irányba fordítja, nem kell nagy tudás, ahhoz, hogy milyen ōsz vár ránk a Covid

19 -el együtt éve. A kép sajnos, teljesen világos, egyértelmű, a következményekről maga az olvasó is ítélné: határlezárások, Covidos betegekkel telt korházak, ijesztő arányban nő a lélegeztető gépeken lévők és az elhunytak száma. A nem Covidos betegek kiszorulnak az orvosi ellátásból, magukra maradnak egy fejreállított világban, szaporodnak az ilyen-olyan gyülekezési tiltások, beáll az egyházi élet fékezése, a szellemi élet kiszorul a minden napokból, az orvosok és ápolok kimerültisége napról napra növekszik. És ami szintén fáj, jön az online tanítás felújítása, amit tudjuk mindenannyian - nem sok jót nem hoz sem a tanároknak, sem a gyerekeknek, egy kibicsaklott alternatíva, kényszerű cselekedetek sora. És még valamit, ami minden eddig elmondottnál orvosilag és nem csak orvosilag elszomorítóbb: a vírus szabadon mutál az 50 egynehány százalékos áoltottsgában, újabb és egyre ellenállóbb fajok jelennek meg, jönnek az újabbnál újabb "emlékeztető oltások", nem lesz elég az évtizedeken át elégsgesnek ítélt 70%, ma már 80-90%-os áoltottsgág kell a nyájimmunitás eléréséhez, aminek teljesítése, ebben a felfogásban, amiben élünk, elképzelhetetlen. Ideje lenne utánanézni, felismerni a lanyhuló oltáskedv okait, felkutatni az ellenérveket: bizalmatlanság az orvostudományban, félelem a mellékhatásoktól, téves információk az oltószer hatásaitól, a trombóziskockázat, "a sokan óltatkoznak, nekem már nem kell"? Csak úgy tudjuk orvosolni a bajt, ha ismerjük eredetét.. Vannak az Európai unióban országok, sőt a legtöbb uniós országban jobb a helyzet, de én most a mi országunkról beszélek, Szerbiáról, ahol megtorpan az oltási kedv. Az oltás pontok szélesre tárt kapukkal várnak bennünket. Lehet válogatni is a keleti és nyugati oltószerek között. Rajtunk műlik, csakis rajtunk, elmozdulunk-e jó irányba, vagy az "ahogy lesz, úgy lesz" változatot válasszuk. Jó példaként álljon előttünk Dánia, ahol a lakosság 86%-beoltta magát. Az országban az élet visszatért a normális Covid-korszak előtti medrébe, kivéve a határon továbbra is fennálló szigorú ellenőrzést. A kérdésre, mi a titka kivételes eredményüknek, egyszerű volt a válasz: magasfokú bizalommal vagyunk kormányunk javaslatai és az orvosaink intelmei iránt, betartjuk azokat. Boldog ország! Az Európai unió is egészében a 70 % körül jár. Az oltásokat jóval enyhébb irammal kezdték, mint mi és más keleti országok, de az oltási kedvet folyamatosan fenn tudták tartani, aminek meg is lett az eredménye. Miért, miért sem, nekem az utóbbi időben sokszor jut eszembe La Fontaine tanulságos meséje a nyúl és a teknős versenyéről. Ha semmi sem változik, annak nagy lesz az ára: félek a hosszas egyhelyben topogást, a süllyedés váltja fel.

Dr. Kerekes József

RÉGI FÉNYKÉPEK FEKETICS ÉLETÉBŐL

A sírhely megjelölésére valamikor csak akácfából készült fejfát tettek. A faanyagot a család előre biztosította egy-egy megfelelő méretű kivágott fából, a bognár pedig belevéste a szükséges adatokat.

Itt nyugszik úrban Csete Gábor élt, 75 évet.
Meghalt (1935-ben)

Itt nyugszik Harangozó Milhály 1863-1937 és
neje Papp Erzsébet 1869-1940

Itt nyugszik (Papp Sándor 1875-1917,
Orosz Zsuzsánna 1879-1950)

Fehér Mihályné 1876-1954
Béke poraira

Ez az utolsó megmaradt régi típusú fejfa a temető nyugati részén

Fényképeket készítette Kórízs József ny. gyógyszerész

FECSKE TOLL

Ködben

Ködös, párás homályban
megszűnik minden a csöndben.
Sehol egy lélek, se kint se bent.
Nyirkos, hideg didergésben
megrázkódik az élet a testben,
megindul a vér az útján,
kering, kóvályog, de elvész a ködben.
Sehol egy lélek, se kint se bent.

Elnémult, kiürült lélekből
lehelet szökken s tűnik el a ködben.
Nesztelen árnyak sejtetődnek,
szemek merednek rémültén, de vakok a ködben.

Sehol egy lélek, se kint se bent.
A megállt világ láthatatlan képében, a ködben,
nem létezik semmi, megszűnik minden.
Sehol egy lélek, se kint se bent.

Bácsi (Vajda) Sára

Az anyakönyvi hírek adatait a helyi orvosi rendelőből, az anyakönyvvezetői irodából, valamint a "Tiho" temetkezési vállalattól kaptuk.

Fecské. Kiadja a Zöld Dombok környezet - és közösségefejlesztési szervezet, Bácsfeketehegy, JNA 24. Tel/fax: 024/739-063.

E-mail: feketicsifecske@gmail.com Folyószámlaszám: 310-8659-38. www.feketics.com

Tördelés: Bácsi Róbert. Munkatársak voltak: Bácsi (Vajda) Sára, Bíró Csaba, Dr. Kerekes József, Hajvert Lódi Andrea, Orosz Attila, Papp Julianna, Pál Károly, Sárközi Ottília, Szukola Béla, Szarka Zsófia, Juhász Attila. Készült Bácsfeketehegyen a P.S. Print & Design nyomdában 2021. október

ANYAKÖNYVI HÍREK

Újszülöttek

Pál Sándor és Zolna kislánya **Máté**

Vladimir Nikolić és Tanja Klač kislánya **Náda**

Marko és Dragana Radoman kislánya **Dina**

Kovács György és Petra kislánya **Zalán**

Goran és Snežana Olah kislánya **Elena**

Milan és Andrijana Martinović kislánya **Mihajlo**

Csete József és Marizela Jurić kislánya **Arija**

Enrik Ačkov és Emese Ačková kislánya **Elena**

Jung Johan és Emanuella kislánya **Léna**

Elhunytak

Dejan Janjić augusztus 13, 56 évében
Gajdi József –Csoki- augusztus 22,
62 évében

Danica Bajić szül. Radujko augusztus 23,
79 évében

Benedek Béla szeptember 10, 47 évében
Tokics Mária szül. Fehér Mária
szeptember 11, 70 évében

Dušan Tripa Matković szeptember 14,
83 évében

Kis Károly szeptember 16, 72 évében
Hevér Judit szül. Pál Judit szeptember 18,
69 évében

Vesna Mirošević október 3, 83 évében
Kádár Lajos október 5, 76 évében
Sós András október 7, 66 évében
Albert Erzsébet szül. Pál Erzsébet
október 6, 66 évében

Kovács Károly október 7, 78 évében

CIP – Каталогација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад

659.3 (497.113)

FECSKE: bácsfeketehegyi havilap / szerkesztő Bácsi Róbert
– 1.évf. sz. (2004). – Bácsfeketehegy: Zöld Dombok környezet- és
közösségefejlesztési szervezet, 2004. – Illusz.: 30 cm.

Mesečno.

ISSN 2217-3706

COBISS.SR-ID 201634567

